

Kommune Kujallermi peqqissutsimut inuunerinnermullu politikkimut missingiut, 2022-2032

Imai

Tunuliaqutaq	3
Peqqissutsimut politikkip siunertaa.....	4
Suliniuteqarfigisassat	4
Timikkut peqqissuseq.....	5
Timimik aalatitsineq.....	5
Peqqinnartumik imigassartorsinnaaneq aamma aanngajaarniutitik atuisunngornissamut pinaveersaartitsineq.	6
Inuuneq pujortarfiunngitsoq.....	6
Peqqinnartunik nerisarneq	7
Atoqatigiinnikkut peqqissuuneq	7
Sianissutsikkut peqqissuuneq	8
Ataatsimooqatigiinnerit peqqinnartut.....	8
Pinaveersaartitsinermi immikkut suliniutit.....	9
Meeqqat unnukkut angerlarsimasassapput	9
Persuttaanermut pinaveersaartitsineq.....	10
Aqqusinikkut angallanneq pillugu paasititsiniaaneq	10

Aallarniut

Peqqinnerunissamut pinaveersaartitsinermullu sulinerup kommunimi innuttaasut tamarmik ulluinnarni inuunerannut ilaalernissaa Kommune Kujallermit kissaatigaarput. Kissaatigaarput meeraagutta, inuusuttuaraagutta, inersimasuugutta imaluunniit utoqqaagutta tamatta immitsinnut inuiaqatigiillu pillugit peqqissuseq inuunerinnisarlu aallunnerussagipput. Kikkunnik soqutiginnittunik tamanik peqataatitsiviusumiik, kiisalu erseqqilluinnartunik anguniagaqarfiusumik suliniuteqarfiusumillu pisussaaffiliisumik peqqissutsimut politikkeqarnikkut ilumut kommunitsinni inunnik peqqinnerulersitsisinnaanerput peqqinnartumik ataatsimoorfeqalersitsisinnaanerput upperaarput.

Kommune Kujalliup peqqissutsimut politikkia kommunitsinni ajornartorsiutitsinnut kiisalu qitiusumik Namminersorlutik Oqartussaniit tunaartarisassatut, anguniagassakkut politikkipaatullu aalajangerneqarsimasunut naapertuutissaaq, kiisalu nunat tamalaat suleqatigiiffinnut soorlu WHO-p aamma Naalagaaffiit Peqatigiit nunarsuaq tamakkerlugu anguniagaanut attuumassuteqassalluni.

Kinguaassiutitigut atonerluisarnermik pinaveersaartitsinerup nukittorsarnissaa, naartuersittarnerit ikilineqarnissaat, inuusuttuaqqat ajornartorsiutinut qanittut siusinaartumik iliuuseqarfigineqarnissaat, meeqqanik angerlarsimaffiup avataanut inissiisarnerup pinaveersaartinneqarnissaa kiisalu atonerluinnermut katsorsartinnerup ajornannginnerulernissaa suleqatigiinnissamik isumaqatigiissutsitsinni anguniarpavut. Ersiutit tamarmik takutippaat ullumikkut iliuuseqartarnitsinniit siusinnerusukku iliuuseqartariaqartugut. Taamaattumik eqqarsartaatsinik ileqqunillu allannguinnissaaq aamma atorfilittat innuttaasullu ilisimasaanik piginnaasaanillu ineriartortitsinissaaq pisariaqarpoq.

Pimmatiginninnermik pinaveersaartitsineq, inuusuttuaqqat aanngajaarniutinik atuilernissaannik pinaveersaartitsineq, imaluunniit imminortarnermik pinaveersaartitsineq suliniutigineqartillugit meeqqat inuusuttuaqqallu ataqatigiinnerisa sammineqartariaqarnerat misissuinerit amerliartuinnartut takutippaat. Taamaattumik angerlarsimaffinni, suliffeqarfinni aamma paaqqinnittarfinni inuunerinnerunissaaq pingaartinnerussavarput.

Kommunalbestyrelsitta neriuutigalugulu kissaatigaa ukiualunnguit qaangiuppata peqqissutsimut uuttuutitta ilorraap tungaanut ineriartorsimanerinek takusaqarsinnaalernissarput, taamaattoqassappallu ataatsimut iliuuseqarnissarput pinngitsoorneqarsinnaanngilaq.

Politikkimik piviusunngortitsinermi attuumassuteqartut assigiinngitsut, soorlu Kommune Kujallermit utoqqaat pillugit Siunnersuisoqatigiit, Innarluutillit pillugit Siunnersuisoqatigiit kiisalu Meeqqat Inuusuttullu Siunnersuisoqatigiivisa peqataatinneqarnissaat pingaaruteqarpoq. Politikki atuutilersussami politikki iliuusissatullu pilersaarutit Kommune Kujalliup nittartagaani saqqummiunneqassapput.

Stine Egede
Borgmesteri

Tunuliaqutaq

Kalaallit Nunaanni inuiaqatigiinnik misissuinerit 1990-ikkunniilli ingerlanneqarput, peqqissutsimullu uuttuutini arlalinni takuneqarsinnaavoq arriikkaluamik ajorsiatorusaartoq. Kommune Kujallermit nalunaarusiap kingulliup takutippaa Kommune Kujallermit peqataasut amerlanersaat imminnut peqqissutut nalilersimasut, aamma innuttaasut amerlasuut kulturikkut pikialaartitsinernut peqataasartut kiisalu ilaqtariinnermut, avatangiisinut aamma kalaaliminernut pingaartitsisuusut. Kisianni amerlavallaarujussuit kinguaassiutigut kanngutsaatsuliorfigineqarsimapput, inuunerup ilaanni imminoriarsimapput, imigassamik atuinermik ajornartorsiuteqarput, ulluinnarni pujortartartuupput aamma pualavallaarput imaluunniit pualavallaarujussuarput. Nalunaarusiaq uani nassaassaavoq:

https://www.sdu.dk/sif/media/images/sif/udgivelser/2021/kommunerapport+kujalleq_final_dk.pdf

Kommune Kujalliup peqqinnerulersitsiniarnermut kiisalu pinaveersaartitsinermut politikkaa Inuuneritta-miit Inuit peqqissuunissaanik pilersaarutaanit aallaaveqarput, innuttaasunillu misissuinerneerit tunngaveqarlutik.

Uagut akuersaarparput WHO-p peqqissutsimut nalilersuina imaattoq: "Peqqissuseq tassaaginnangilaq nappaateqannginneq, anniaateqannginneq allatigulluunniit ajuuteqannginneq, tassaavorli timikkut, tarnikkut inuillu akornanni iluarisimaarluinnarneq. Peqqissuseq inooriaatsimit tamarmiusumit isigalugu paasineqartussaavoq, attuumassuteqartummi tamarmik timikkut tarnikkullu peqqissuunissamut pingaaruteqarluinnarmata.

Peqqissutsimut politikki politikikkullu tunaartarisagut Naalagaaffiit Peqatigiit nunarsuaq tamakkerlugu anguniagaani 17-inut naapertuupput. Peqqissutsimut politikki takorluukkat Naalagaaffiit Peqatigiit nunarsuaq tamakkerlugu anguniagaani nr. 3-mut immikkut attuumassuteqarput tassa: "kikkut tamarmik peqqissumik inuuneqarnissaat isumannaarneqassaaq aamma qanorluunniit ukiullit inuunerissaarnissaat siuarsarneqassaaq". Taamaattumik nunarsuaq tamakkerlugu anguniagaq taanna peqqissutsimut politikki anguniakkanut ilannguniarlugu aalajangersimavugut.

Kalaallit Nunaanni Timersoqatigiit Kattuffiata anguniarpaa 2030-mi nunarsuarmi aalanerpaangussasugut taanna aamma Peqqissutsimut politikkeqalernissatsinnut kajumilersitsisorujussuuvoq.

Islandimiut meeqqat inuusuttuaqqallu aannngajaarniutinik atuilnginnissaanut perusiat iluatsillaarsimavoq. Islandimiut perusianni tunngavigisani meeqqat inuusuttuaqqallu avatangiiserisartagaat immikkut sammineqartarput - tassa ilaqtat, sunngiffik, atuarfik aamma kammalaatit, tunngaviillu taakku aallaavigalugit kommunitsinni politikki atuligassarput ineriartortissavarput. Tunngaviit tallimat ukuupput:

Tunngavik 1: Inuit akornanni avatangiisit nukittorsarsigit, taamaasillutik inuusuttuaqqat aannngajaarniutinik atuffiunngitsumik qiimanartunik avatangiiseqarsinnaaniassammata.

Tunngavik 2: Najukkami inuiaqatigiit ataatsimut atorluarsigit, taamaasinikkut ataatsimut isiginnilluni sulineq suullu inuusuttuaqqat inuunerannut attuumassuteqartut tamarmik nukituumik suleqatigiinnissaat pilersinneqassapput.

Tunngavik 3: Najukkami ilisimasaqassuseq nukittorsarsiuk inuiaqataasullu peqataatissigit. Taamaasillutik najukkami sulisut najukkami inuusuttuaqqat qanoq ingerlanerannik paasisaqassapput, taamaasillutillu siunnerfilimmik sulinissamut kajumissuseqalissapput.

Tunngavik 4: Ilisimatuut, politikkerit, sulianik ingerlatsisut kiisalu innutaasut nukituumik ataatsimuulersissigit - taava suliniarneq susassaqarfinnik tamalaanik tunuliaqutaqalissaaq tamatigoortunngussallunilu.

Tunngavik 5: Aaqqiissut ajornartorsiummut naapertuutissaaq, tamatuma ilaatigut malitsigisaanik periaatsit isumaliortaatsillu sivisuumik ilungersornikkut aatsaat allanngortinneqartarnerat akuerineqartariaqarpoq. Allatut oqaatigalugu, imaaliallaanaq aaqqiisoqarsinnaanissaa naatsorsuutigineqassanngilaq.

Peqqissutsimut politikkip siunertaa

Peqqissutsimut politikkip siunertaa pingaarnaq tassaavoq kommunimi innuttaasut peqqinnerulissasut, aamma qanorluunniit utoqqaassusillit pitsaanerusumik inuuneqalissasut.

Suliniuteqarfigisassat

Kommune Kujallermi peqqissutsimut politikkip suliniuteqarfigisassat makku immikkut isiginiarnarneqassapput:

- Timikkut peqqissuseq
- Tarnikkut peqqissuuneq aamma
- Ataatsimooqatigiinnerit peqqinnartut

Tamatuma saniatigut Kommune Kujalleq Inuuneritta III-p tunngaviummik siunertaasa atuutlernissaanut peqataassaaq, taassani meeqqaat pitsaasumik inuuneqarnissaat isiginiarneqassaaq, tunaartarisassallu sisamat uku malinneqassallutik:

- Tarnikkut peqqissuseq
- Inuunermi peqqissumik aallartitsineq
- Peqqissumik meeraaneq susassaqarfiulluarterlu
- Meeqqat tamarmik peroriartornermini pitsaasunik atugaqarnissaat.

Kommunit tamarmik Inuuneritta III-mi suliniutigineqartunut peqataalluarput. Qitiusumik suliniutiginiarneqartut amerlanersaanut tamanna atuuppoq, anguniakkat atuutitsilernerlu kommuniniit annertuumik aallaaveqassapput. Tamanna Kommune Kujalliup sulinermini aallaavigerusuppa, Peqqissutsimullu politikkip immikkoortut tamarmik Inuuneritta III-mi suliniutigineqartunut ataqatigiisarneqassapput, uani nittartakkami tamanna takuneqarsinnaavoq: <https://naalackersuisut.gl/~media/Nanoq/Files/Publications/Familie/DK/Inuuneritta%20III%20SEP%20%20naal%20DA%20web.pdf>

Peqqissutsimut politikkip massuma suliarineqarneranut siunertaavoq Kommune Kujallermi innuttaasut, suliffeqarfiit, peqatigiiffiit nammeneq kajumissutsiminnik sulisut kiisalu pinaveersaartitsinermut ataatsimiititaliat tamarmik anguniakkat anguniarnerinut suliaqqaatanissamut peqatiserineqarnissaat. Innuttaasut tarnimikkut napparsimasut kiisalu

innuttaasut innarluutillit suliffeqarneq sunngiffimmilu sammisat eqqarsaatigalugit innuttaasut allat assigalugit peqqinnartunik sammisaqarnissamut periarfissineqassapput. Meeqqanut inuusuttuaqqanullu peqqinnerulersitsiniarnermut ilinniartitsinerit paasititsiniaanerillu sakkussanut ilaaginnarput, pissutsilli allanngornissaannut naammaqqajaratik.

Timikkut peqqissuseq

Timikkut peqqissuseq tassaavoq ulluinnarni imminut isumagisinnaassuseq. Peqqissuseq inuunerup pitsaassusianik paasinnittarnermi qitiulluinnarpoq. Peqqissuseq timimut kisimi sunniineq ajorpoq tassami isumagissaarnissamut aamma sunniuteqaqataasarami. Nammineq peqqissutsimik paarsilluarneq nappaatinik inooriaatsimit aallaaveqartunik, inuiaqatigiinni amerlaqisunit atugaasunik, pinaveersaartitsisinnaavoq. Aalaneq, peqqinnartunik nerisaqarneq imigaqarnerlu aamma aanngajaarniutunik atuinnginneq timip peqqissusianut sunniuteqarsinnaasunut assersuutissaannaapput.

Immikkoortuni tulliuttuni Kommune Kujallermit ukiuni tulliuttuni qulini peqqissutsimut politikkeqarnissamut anguniagai nassuiarneqarput.

Timimik aalatitsineq

2030-mi nunarsuarmi aalanerpaanngornissamut anguniagaq Kommune Kujallermit tapersorsorparput. Tamanna pisussaaffiliivoq, taavalu peqatigiiffiit kajumissutsiminillu sulisut peqatigalugit aalanissamut neqeroorutit nuisanerulernissaat ineriartortinneqarnissaallu suliarissavagut, innuttaasut taamaasillutik timimikkut aalatitsinerulernissamut soqutiginnilissapput.

Suliffeqarfiit sapaatip akunneranut suliffiusup ingerlanerani timimik aalatitsinissamut imaluunniit inuummarissarnissamut periarfissiisassapput.

Ullut tamaasa atuarfiit timimik aalatitsinissaq pingaartittarpaat. Kommunip anguniagaraa atuarfinni skemani ikinnerpaamik sapaatip akunneranut 3 tiiminik aalatitsiffiusalissasut.

Kommune pinnguartarfinnik peqqinnartunik aamma kajuminnartunik, timimik aalatitsinissamut soqutiginnilersitsisunik, pilersitsissaaq.

Utoqqaat innarluutillillu eqeersimaartumik inuuneqarnissaanik kajumissaarneqassapput.

Nammineq kajumissutsiminnik suliaqartartut, peqatigiiffiit, suliffeqarfiit aamma Timersoqatigiit kattuffiat suleqatigalugit meeqqanik inuusuttuaqqanik utoqqarnillu sullissisartut piginnaasaanik ineriartortitsiniarpugut, sullinniakkat ulluinnarni timersornissaanik timimillu aalatitsinissaanik suliaqartussanngorlugit.

Kalaallit Nunaanni unammersuarnerit amerlanerusut Kommune Kujallermit ingerlanneqartarnissaat sulissutiginiarparput.

Peqqinnartumik imigassartorsinnaaneq aamma aanngajaarniutinik atuisunnngornissamut pinaveersaartitsineq.

Innuttaasunik misissuinerit takutippaat nuna tamakkerlugu imigassamik atuineq annikillimasoq. Imigassartoriaaserlu allanngungaarsimanngilaq, ilaqutariit amerlasuut, meeqqat inuusuttuaqqat inersimasullu inuunerissaarnissaanut peqqissuunissamullu imigassaq sunniuteqarnerluttarpoq ingammik weekendit aamma akissarsiffiit nalaanni. Atornerluinermut pinaveersaartitsineq siusinaarluni suliniuteqarnikkut aamma suliassa qarfiit attuumassuteqartut akornanni suleqatigiinnikkut taamaallaat pisinnaavoq.

Kommunip ataani suliffe qarfiit tamarmik imigassaq pillugu politikkeqassapput sulisullu tamarmik nalussanngilaat suliffimmini angerlarsimaffinniluunniit imigassaq ajornartorsiutigilersimagunikku qanoq ikiorneqarsinnaassanerlutik. Imigassaq aamma aanngajaarniutit pillugit politikki innuttaasunit pissarsiarineqariaannanngorlunilu takuneqariaannanngortinneqassaaq.

Allorfik suleqatigiinnissamut isumaqatigiissuteqarfigineratigut suliassa qarfiit akimorlugit suleqatigiinnissaq isumannaassavarput innuttaasumut iluaqutaasussanngorlugu, sullinneqartumut taassumalu ilaqutaanut tapersersueqatigiiffinnik pilersitsinissamik tapersersueqataassuugut. Kommunip atornerluinermut akiuiniarnermut sulisunik pingaarutilinnik ilinniartitsisarnissani suli isumannaqqassavaa.

Meeqqat pillugit pinaveersaartitsinermut suliniutit pingaarnertinneqassapput. Suliassa qarfiit attuumassuteqartut tamaasa aanngajaarniutinik atuilinnginnissaq anguniarlugu pinaveersaartitsinermut suleqatigerusuppagut. Islandimiut perusiat suliniuteqarnissamut isumassarsiorfiussaaq Allorfillu pinaveersaartitsinermut neqerooruteqarnissaq pillugu suleqatigineqassalluni.

Peqatigiiffiit, suliffe qarfiit aamma paaqqinnittarfiit suleqatiginiarpavut pinaveersaartitsinermut suliniutit, katsorsaannissamut neqeroorutit aamma ilinniarnissamut neqeroorutit tamarmik ilisimaneqarnissaat qulakkeerniarlugu, taamalu najukkami pisariaqartitsinerup suussuai aallaavigineqarsinnaassalluni.

Inuuneq pujortarfiunngitsoq

Ullumikkut kommunitinni inersimasut 59 % missaat pujortartarput, aamma 15-iniit 17-inut ukiullit akornanni 44%-it pujortartarlutik.

Kommune Kujallermi pujortarunnaarnerup pujortartannginnerullu pitsaaqutai saqqumisunnngortinneqarlutillu ersarissarneqassapput. Kommune Kujalliup pujortartarnermut politikiani allaqqavoq sulinerup nalaani pujortartoqaqqusaanngitsoq. Pujortartarneq pillugu polikki uani nassaarineqarsinnaavoq:

Pujortartartunngortut ikilisarumallugit aqqissugaasumik ilinniartitsineq qularnaassavarput, taavalu inersimasunut kiisalu paaqqinnittarfinni, atuarfimmi klassini aammalu sunngiffimmi neqeroorutini paasititsiniaasassalluta.

Attuumassuteqartut suleqatigalugit pujortarunnaarsitsiniarnermut pikkorissaasutut ilinniartitsinerit nittarsaatissavavut kiisalu pujortarunnaarusuttunut pikkorissarnerit nittarsaatissallugit.

Kimnivikunut puussaqqissut pillugit niuertarfiit suleqatigissavavut.

Peqqinnartunik nerisarneq

Peqqinnartunik nerisarneq peqqissutsimut, nukissaqassutsimut inuunerissutsimullu assorsuaq pingaaruteqarpoq. Nunatsinni inuussutissat nunarsuarmi minnguinnerpaanut ilaapput, taavalu kalaalimerngit peqqissutsitsinnut ataatsimooritsinnullu assorsuaq sunniuteqartarlutik.

Kommune Kujalleq suliffeqarfinnik, inunnillu sullissiveqarfinnik, peqatigiiffinnik allanillu suleqateqarluni peqqinnartunik nerisaqartarnermut aqqutissiuissaaq. Paaqqinniffiit meeqqanit inuusuttuaqqanillu najorneqartartut tamarmik nerisaqarneq pillugu politikkeqassapput.

Nerisarfiit, niuertarfiit neriniartarfiillu suleqatigalugit periarfissat peqqinnarnerusut nittarsaatissavavut.

Nerisaqarnermut siunnersuisoqatigiit nerisat pillugit siunnersuutaat qulit kommunitsinni ilisimaarineqassapput.

Atoqatigiinnikkut peqqissuuneq

Atoqatigiinnikkut peqqissuuneq tassaavoq atoqatigiinnermut tunngasut eqqarsaatigalugit timikkut, misigissutsikkut, eqqarsartaatsikkut inoqasersornikkullu ajunngitsumik atugaqarneq. Taamaammat atoqatigiinnikkut peqqissuussagaani atoqatigiinnermut atoqateqartarnermullu tunngasutigut pitsaasumik ataqqinnittumillu isigineqartariaqarput, kajumilluni isumannaassutsimullu atoqatigiinnikkut misigisaqarnissamut periarfissaqassalluni, pinngitsaalineqassanani, immikkoortinneqassanani sakkortuuliorfigineqassanani.

Naartuersinnerit kiisalu kinguaassiutitigut nappaatit amerlasoorujussuusartut pinaveersaartinneqassappata siusinaartumik iliuseqarnerup pisariaqassusia paasissutissatigut ersersinneqarpoq, kiisalu kinguaassiutitigut atonerluinerit, innimiilliornerit kannguttaalliornerillu pinaveersaartinniarlugit suliniutit pisariaqarlutik.

Atoqatigiinnikkut peqqissumik ileqqoqarneq, kiisalu isumannaatsunik iliuseqartarneq pillugu meeqqat inuusuttuaqqallu siusukkut qaammarsarneqartassapput.

Atoqatigiinnikkut peqqissusermut tunngasut assigiinngitsut pillugit qaammarsaanermi ingerlaavartumi peqqinnissaqarfik politiillu suleqatigissavavut. "Dukke-projektet" Kommune Kujallermi ataavartumik ingerlanneqartassaaq.

Kinguaassiutitigut kannguttaalliorfigineqarsimasut qanoq ikiorneqarsinnaaneritut periarfissat atuuttut atorneqarnissat pillugu Paarisa kiisalu Killiliisa qanimut suleqatigineqalissapput.

Sianissutsikkut peqqissuuneq

Sianissutsikkut peqqissuusutut oqaatigineqarsinnaassaguni inuk piginnaanermik atorluaasinnaassaaq, ulluinnarni aporfigisani ilungersunartorsiorfigisanilu anigorsinnaassallugit kiisalu inuit allat peqatigisinnaassallugit. Sianissutsikkut peqqissuuneq tassaaginnanngilaq tarnikkut nappaateqanngissuseq, tassaavorli ineriartornissamut kiisalu kikkulluunniit nalaattagaannik aporfigilikkani aniguisinnaassagaanni tarnikkut nukissaqassuseq piginnaaneqassuserlu.

Innuttaasut atugaannik misissuineq naapertorlugu inersimasut Kommune Kujallermi najugallit 16 %-ii inuunermik ingerlanerani imminoriarsimapput. Tamanna nuna tamakkerlugu imminoriarsimasut amerlassusiinut naapertuuppoq. 15-24 ukiullit tamatumanga eqqugaanerpaajusarput.

Imminut toquttarneq toqoriartarnerlu pinaveersaartikkumallugit iliuuserineqarsinnaasoq pingaarnerpaaq tassaavoq eqqartuineq ikiortissarsiornerlu.

Kommune Kujallermi imminut toquttarneq siusinaartumik pinaveersaartinneqassaaq, imminut toqunnissamik ulorianartorsiorlut nassaarineqarnerisigut siunnersorneqartarnerisigullu. Kommune Kujalleq suliffeqarfinni tamani inunnut imminut toqunnissamik eqqarsaateqartunut imaluunniit ilaqutaminni imminut toquttunik nalaataqarsimasunut attaveqarfissanik pilersitsillunilu ilinniartitsissaaq. Inuit imminut toqunnissamik eqqarsaateqartut katsorsarneqarfigisinnaasaannik attaveqarfigisinnaasaannillu suliffeqarfiit tamarmik paasissutissiisassapput. Inunnik sullissisunik, soorlu inulerisunik, palasinik, ajoqinik, kajumissutsiminnik sulisunik, ilinniartunik nukissalinnillu nammineq kajumissutsiminnik sulisunik kommune suleqateqassaaq.

Kommune Kujallermi ilaqutariit illuini ammasumik oqaloqatiginnittoqarsinnaavoq, taakkunanilu sulisut inunnik imminut toqunnissamut navianartorsiortunik eqqarsaateqartunilluunniit oqaloqatiginninnissamut ilinniarsimasuusarput.

Paarisa.gl innersuussutini atortussanillu qassiinik sulisunit imaluunniit inunnit eqqugaasunit atorneqarsinnaasunik.

Kommune Kujalleq isumaginninnikkut neqeroorutini tarnikkut peqqissuseq pillugu suliniutinik nukittorsaassaaq.

Ataatsimooqatigiinnerit peqqinnartut

Peqqissumik ataatsimoornermi pineqartoq tassaavoq najukkani suliniarnerit sulisunit nukissanillu najukkameereersunit ingerlanneqassasut kiisalu taakku peqqissumik inuuneqarnissamut suleqataarusunnerannik aallaaveqassasoq. Peqatigiiffiit, atuarfiit, paaqqinnittarfiit, suliffeqarfiit, sulliviit tassaapput suleqataasut pingaarutillit.

Taamaattorli peqqinnartumik ataatsimooqatigiiffeqalissagutta ulluinnarni inuunerput kiisalu najortakkatsinni kulturilikkavut apeqqutaanerpaajusarput.

Sulissutigissavarput:

Peqatigiiffiit nukittunerusut, meeqqanut ilaquataannullu timersornermik sungiusimasaqanngitsunut amerlanerusunik neqeroorutillit kiisalu nammineq kajumissutsiminnik sulerusuttut peqatiserisarnersigut meeqqat amerlanerusut peqatigiiffeqarnerup silarsuaanut peqataalersissallugit, taamalu ilaqutariit meerartallit naapeqatigiissinnaanngorlugit allanillu nuannisaqateqarsinnaanngorlugit.

Ilaqutariit meerartallit timiminnik aalaatitsinerulernissaata peqqinnarnerusunillu nerisaqalernissaata ajornannginnerulernissaanut, kajuminnarnerulernissaanut nuannernerulernissaanullu inuussutissarsiortut akisussaaqataanissaannut peqatiserarlugit.

Ukiut tamaasa meeqqat inuunerat pillugu nalliuttorsiortitsisoqartassaaq peqqissaanermut, ulluunerani neqeroorutinut, atuarfinnut, angajoqqaanut, peqatigiiffinnut, inuussutissarsiornermut allanullu attuumassuteqartut peqataaffigisaannik. Tassani kikkut tamarmik Meeqqatut inuunerup peqqissup oqimaaqatigiissup suussusianik ersersitsisunik annikitsunik annertuunillu nuannersunik sammisaqartitsisassapput.

Pimmatilliisarneq pillugu misissuisarnerit nutaanerpaat takutippaa klassimi inuit akornanni pissutsit pimmatilliisarnerup ineriartulernissaanut apeqqutaasorujussuusartut. Misissuisut kaammattuutigaat inuusuttut suleqatigiittussanngorlugit atugarissaarnerallu tapersorsorneqartussanngorlugit ilinniartitsisut ilinniartitsinertik aqqissuutissagaat, tamatumani kikkut tamarmik peqataanissamut periarfissaqassasut, tamarmillu takuneqarlutillu taamaannermissut akuersaarneqassasut.

"Kammagiitta" meeqquerivinnut atuarfimmullu ilaalivitsinneqassaaq.

Pinaveersaartitsinermi immikkut suliniutit

Kommune Kujallermi pinaveersaartitsinermit ataatsimiititaliaq ileqqunik peqqinnartunik kaammattuuteqarnermi saniatigut meeqqat angerlajaartalernissaat, persuttaanerup pinaveersaartinneqarnisaanik kiisalu aqqusinermi angallanermik qaammarsaaneq pillugu politikkeqalernissamik kaammattuuteqarpoq.

Meeqqat unnukkut angerlarsimasassapput

Kommune Kujalleq meeqqat tamarmik piffissami aalajangersimasumi angerlareersimasalernissaannik politikkeqarpoq. Tassalu kaammattuutigineqarpoq meeqqat 13 inorlugit ukiullit kingusinnerpaamik unnukkut arfineq-pingasunut angerlareersimasassasut, 13-16-inik ukiullit unnukkut qulinut. Meeqqat sinilluarsimasut, qasuerluarsimasut kajumissuseqartullu kissaatigaavut. Taamaamat sunngiffimmi sammisassaqartitsiviit ammasarfiit naleqqussarpavut.

Ornittagaqassaaq angerlarsimaffimmi pissutsit ilungersunarsineranni meeqqat inuusuttuaqqallu ornissinnaasaannik.

Persuttaanermut pinaveersaartitsineq

Kommune Kujalliup timikkut tarnikkullu persuttaasarnerup annikillisarnissaa anguniarpaa. Innuttaasut akornanni suliffeqarfinnilu tamani qaammarsaanikkut oqaloqatigiissinnaanerup pitsaaqutai ersarissarniarneqassapput.

Kommune Kujalliup suleqataaffigissavaa timikkut tarnikkullu persuttaasarneq pinaveersaartinniarlugu siusinaartumik suliniuteqarnissaq. Tamanna politiit, pinerlussimasunik nakkutilliisut aammalu meeqqanik inuusuttuaqqanillu sullissisut qanimut suleqatigalugit ingerlanneqassaaq, aammalu paasissutissat pioreersut atorluarnerisigut, ineriartorteqqinnerisigut neqeroorutaasullu ersarissarnerisigut.

Atuarfiit, inuusuttut ornittagaat angajoqqaallumi suleqatigilluarnerisigut paasititsiniaanerit annertusarneqassapput, soorlu "Nakuuserata oqaloqatigiitta"-p sammineratigut, meeqqat inuusuttullu isiginnaagassiertinnerisigut angajoqqaanillu oqallitsitsinertigut. Isiginnaagassiat sammeneqarsimasullumi allat innuttaasunut meeqqaniit utoqqarnut naleqqussarlugit oqallisissiatut saqqummiunneqartassapput.

8. klasseni atuartut "Nakuuserata oqaloqatigiitta/ Angerlarsimaffimmi perulluliornata oqaloqatigiitta" pillugu ukiut tamaasa sammisaqartinneqassapput, suliaminnillu naammassinnereernerisigut angajoqqaat immikkut saqqummiivigineqartassallutik oqallinnertalimmik.

Aqqusinikkut angallaneq pillugu paasititsiniaaneq

Kommune Kujalliup politiinik suleqateqarluni meeqqat inuusuttullu aqqusinikkut angallannermik ilisimasaqarnerulernissaat anguniassavaa.

Meeqqanik sullissisut Politiillu suleqatigilluarnerisigut aqqusinikkut angallannermik sammisasaqartitsisarneq annertusarneqassaaq, soorlu aqqusinermi angallannermik ilinniartitsinikkut pisuttuartsinertigullu.

Meeqquerivinni, atuarfeqarfinni allanilu tamani aqqusinikkut angallaneq pillugu qaammarsaasoqassaaq, taamaalilluni meeqqat innuttaasullumi toqqissillutik aqqusinikkut ingerlasinnaanissaat anguniarlugu.